

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอุด

สภาพทั่วไป

องค์การบริหารส่วนตำบลตาอุด ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๖ ตำบลตาอุด อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ มีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบ 9 หมู่บ้าน มีจำนวนหลังคาเรือนทั้งสิ้น 1,168 ครอบครั้ว ประชาชนจำนวน 5,175 คน มีโรงเรียนในสังกัด 1 โรงเรียน วัดในสังกัด ๒ วัด มีเนื้อที่ 20.189 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จดตำบลสะเดาใหญ่
ทิศตะวันออก	จดตำบลสำโรงปล้น
ทิศใต้	จดตำบลปรือใหญ่ และตำบลศรีตระกุล
ทิศตะวันตก	จดตำบลหนองฉลองและนิคมพัฒนา

คำขวัญประจำตำบล

ตาอุดถิ่นดินดี มากมีคนขยัน ยึดมั่นคุณธรรม น้อมนำสามัคคี

ความเป็นอยู่ของประชากร

ประชาชนในตำบลตาอุด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนาในฤดูฝน และปลูกพืชผัก ข้าวโพด หอม กระเทียม และปลูกแตงโมใน ภายหลังการเก็บเกี่ยว ผลผลิตที่ขึ้นชื่อของตำบลคือ “แตงโม” จนได้รับการขนานนามว่า “บ้านตาอุด ถิ่นแตงโมหวาน ข้าวสารขาว ลูกสาวงาม”

ลักษณะนิสัยคนส่วนมาก จะชอบทำบุญสุนทาน ในช่วงเข้าพรรษา ผู้เฒ่าผู้แก่จะพาลูกหลานมาจำศีลภาวนาที่วัดเป็นประจำ ฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนอยู่ในระดับพออยู่พอกิน ยังเป็นสภาพสังคมแบบชนบทที่ยึดหลักปรัชญาแนวเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริ

การคมนาคม

การสัญจรไปมาระหว่างหมู่บ้านในตำบลตาอุดกับภายนอกสะดวกมาก เพราะมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ผ่านกลางตำบล ส่วนถนนภายในตำบลก็จะมีถนนคอนกรีตและลูกรังเชื่อมต่อกันทุกหมู่บ้าน

หมู่บ้านในตำบลตาอุด

ตำบลตาอุด เดิมเป็นตำบลขนาดใหญ่ ต่อมาถูกแยกไปเป็นตำบลหนองฉลอง นิคมพัฒนา และศรีตระกุล จึงทำให้กลายเป็นตำบลขนาดเล็กลง ตั้งอยู่ในเขตอีสานตอนใต้ ในท้องที่อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ผ่านกลางตำบลทำให้การคมนาคมสะดวกในทุกฤดูกาล ประชาชนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำ

นาในฤดูฝน หลังเก็บเกี่ยวข้าว ก็ปลูกพืชผักสวนครัว ทำสวน และทำไร่แตงโม โดยอาศัยแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกจากลำห้วยศาลา และบ่อน้ำตื้นเป็นหลัก พืชเศรษฐกิจที่ขึ้นชื่อของชาวตำบลตาอุดคือ แตงโม ถั่วฝักยาว ข้าวโพด พริก และพืชผักสวนครัวต่าง ๆ

ตำบลตาอุด ได้แยกการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน มีจำนวนครอบครัว และจำนวนประชากร ตามรายละเอียด ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือน	จำนวนประชากร			ผู้ใหญ่บ้าน
			ชาย	หญิง	รวม	
1	ตาอุด	106	260	289	549	นายเฉลิม อุบคำ
2	ตาอุดใหม่	203	408	434	842	นายเทียน ศรีบุตรวงศ์
3	จำนรรจ์	131	288	310	598	นายวรจักษ์ โคตมา
4	เตือทำนบ	63	174	161	335	นายอภิรักษ์ แสงเพ็ง
5	ตาอุดใต้	163	267	300	567	นายธนาภรณ์ แต้มงาม
6	คลองกลาง	118	296	249	545	นายชัยสิทธิ์ ทองอินทร์
7	โก	149	319	322	641	นายทองไพ จันทิมาลัย
8	ห้วยนอน	112	241	251	492	นายวาน วงษ์ขันธุ์
๙	เตือนอก	119	326	279	605	นายสมศักดิ์ ภัคดี
รวม		1,164	2,579	2,595	5,174	

แตงโมตาอุด

“แตงโม” เป็นพืชเศรษฐกิจของตำบลตาอุด ที่ทำการเพาะปลูกในช่วงปลายหน้าฝนต้นหน้าหนาว ใช้เวลาตั้งแต่เริ่มปลูกจนได้ผลผลิต เป็นเวลาประมาณ 70 วัน ก็จะนำส่งสู่ตลาดแตงโมทั่วประเทศในราคาส่งประมาณ ต้นละ 3000 - 6000 บาท ผลผลิตประมาณ 7 - 10 ตันต่อไร่ จึงนับเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้กับประชาชนชาวตำบลตาอุด ได้อย่างงดงาม หากปีใดไม่มีปัญหาด้านการตลาด ชาวตาอุดก็จะยิ้มแย้มแจ่มใสกับผลงานที่ได้จากความขยันขันแข็ง

ปัญหาของแตงโมแม้จะมีอยู่มากมายเพียงใดก็ตาม แต่ด้วยความอุตสาหะของประชาชน ก็สามารถแก้ปัญหาต่างๆได้ ไม่ว่าจะปัญหาด้านทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะปัญหาปุ๋ย และวัสดุอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์ เมล็ดพันธุ์ที่แสนแพง (กก.ละ 3000 - 8000 บาท)

หากประชาชนได้รับการดูแลช่วยเหลือในเรื่องระบบต้นทุนการผลิต และระบบการตลาด ก็คงจะสามารถทำให้อาชีพ “ปลูกแตงโม” ยั่งยืนต่อไปได้

เกษตรกรตัวอย่างในปี 2549 - 2550 นายนิพนธ์ แต้มงาม อายุ ๔๘ ปี เกิดเมื่อ 9 กันยายน 2515 บิดาชื่อ นายวัน แต้มงาม มารดาชื่อนางทา แต้มงาม สมรสกับนาง ดลยรัตน์ แต้มงาม (บุตรของนายเสรีจ บัวเกษ อดีตเกษตรกรตัวอย่างของตำบลตาอุด) มีบุตรธิดารวมกัน 3 คน ปัจจุบันสร้างบ้านอยู่ที่บ้านตาอุดใหม่ หมู่ที่ 2 ตำบลตาอุด อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ

ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ในปี 2549 นี้ นายนิพนธ์ ได้ทำการปลูกแตงโม ในเนื้อที่ 30 ไร่ ด้วยความอดุสาหะ ขยันขันแข็ง มุ่งมั่นว่า จะสร้างงานอยู่ในหมู่บ้านถิ่นฐานของตน โดยไม่ยอมหนีไปทำงานรับจ้างในต่างจังหวัดเหมือนครอบครัวเด็กทั่ว ๆ ไป ด้วยความเพียรเป็นพื้นฐาน อาศัยพลังธรรมชาติที่มีอยู่ สร้างผลผลิตปีนั้นได้แตงโมทั้งหมดประมาณ 120 ตัน ขายไปโดยเฉลี่ยตันละ 4000 บาท เศษ คิดเป็นรายได้จากการขายแตงโมในปีนั้นประมาณ 5 แสนบาท และระหว่างรอผลผลิตจากแตงโม ก็ได้ปลูกพริกอีกจำนวน 20,000 ตัน กำลังเก็บเกี่ยวผลผลิตส่งตลาดอยู่ในขณะนั้น ทำรายได้ตันละประมาณ 10 บาทเป็นอย่างน้อย ก็จะทำเงินได้อีก ประมาณ 2 แสนบาท จึงนับเป็นความสำเร็จของเด็กหนุ่มคนนี้พอสมควร

ข้อเสนอแนะสำหรับยุวเกษตรกร “อย่าทำอะไรเกินกำลังของตัวเอง” ต้องแสวงหาทรัพย์สินในดินสีนในน้ำให้มีค่าต่อชีวิต และนี่คือเกษตรกรตัวอย่างปีนั้น “นายนิพนธ์ แต้มงาม”

นายบุญสม อุตมะ อดีตผู้ใหญ่บ้านตาอุดใหม่ หมู่ที่ 2 ผู้ขยันขันแข็ง เคียงข้างกับภรรยาผู้อดทน (นางรัฐญา อุตมะ) ได้ช่วยกันปลูกแตงโมขายเป็นประจำทุกปี ทั้งเป็นการสร้างรายได้แก่ครอบครัวตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป มีรายได้จากการขายแตงโมปีหนึ่งหลายแสนบาท พอเลี้ยงครอบครัวและลูก ๆ อีกสามคนได้อย่างมีความสุข ส่วนในหน้าที่การงานตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ได้นำและมีส่วนร่วมพัฒนาหมู่บ้าน และตำบลอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยตลอดมา

ตลาดแตงโม ที่ยาวเหยียดตลอดแนวสองข้างทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 เป็นที่ได้รับความนิยมจากผู้คนที่สัญจรไปมา และพ่อค้าแตงโมจากทั่วประเทศ สร้างรายได้อันงดงามให้แก่เกษตรกรอย่างแท้จริง ค่าหยาดเหงื่อแรงงานแต่ละปีแสนคุ้มค่า

วัฒนธรรม ภาษาของชุมชนตำบลตาอุด

ระบบความเชื่อความสำคัญต่อวิถีชีวิตของชาวบ้านเป็นอย่างมาก ทั้งลักษณะภาษา เรื่องราวความเชื่อเกี่ยวกับผีसागरาร้ายต่างๆสิ่งทีชาวบ้านยึดถือตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันคือ

ภาษาเขมร

ภาษาเขมรเป็นภาษาที่ชาวบ้านใช้กันตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและเป็นภาษาที่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรจนอาจถือได้ว่ามีผู้คนใช้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียนตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้ว

ภาษาเขมรนับเป็นภาษาเขียนภาษาหนึ่งที่ผู้บวชเรียนในสมัยก่อน (ก่อนพุทธศักราช 2505) ขึ้นไป ต้องเรียนควบคู่กับภาษาไทยทั้งนี้เพราะคัมภีร์โบราณตามวัดเก่าแก่ต่างมีบทสวดหรือคำสอนที่เป็นภาษาเขมรเสียส่วนใหญ่ ภาษาเขมรที่ใช้ในชีวิตประจำวันกับภาษาบาลี-สันสกฤต

ภาษาเขมรจำนวนมากเป็นภาษาสันสกฤตหรือบาลี เช่น การเรียกชื่อเดือน 3 ว่า แคนเมียก มาจากสระ อา ออกเสียง เอีย ของคำว่า มาฆะ มาฆะ ซึ่งตรงกับวันมาฆบูชาที่คุ้นเคยกันดีหรือตรงกับภาษาสันสกฤตว่า มาฆมาศ

ไทย	เขมร
เดือนห้า	แคนแจต
เดือนหก	แคนปราสะ(ออกเสียงยาว)
เดือนเจ็ด	แคนจีส
เดือนแปด	แคนอาซาด
เดือนเก้า	แคนชราพ(บั้ง)
เดือนสิบ	แคนพ็อด ระพ็อด(เบ็น)
เดือนสิบเอ็ด	แคนอาโสจ(จำเน็ง)
เดือนสิบสอง	แคนกระเดอะ(กระติ)
เดือนอ้าย(หนึ่ง)	แคนเมียะ(เสียงยาว)
เดือนยี่(สอง)	แคนบอย
เดือนสาม	แคนเมียก (ทม) (ออกเสียงยาว)

ภาษาลาว

พบว่ามี การเขียนมาตั้งแต่สมัยโบราณประกอบกับสามารถเขียนด้วยอักษร ไทยก็สามารถเก็บเสียงภาษาลาวได้แม้มีการจดบันทึก วรรณกรรมใดไว้ก็ยังไม่มีการรวบรวมได้ มีเพียงการจดบันทึกคำพูดที่เป็นภาษาอีสานหรือภาษาลาวที่เป็นสาระพอเป็นตัวอย่างเช่น เหลียวเบ็งส่ง เบ็งมันแห่น เหลียวเบ็งสิน เบ็งสินมันแห่น

เหลียว คือ มอง

เบ็ง คือ ดู

โสัง คือ กางเกงหรือเครื่องแต่งกาย
แห่น คือ ด้าย
ชง คือ ทรวดทรง
ลีน คือ ผ้าลิน เครื่องนุ่งห่ม
ชิน คือ ชะตาราตี

เมื่อคนในท้องถิ่นของเขาได้ฟังเขาจะรู้สึกซึ่งคำพูดและมีความหมายเช่นไร ซึ่งคนทั่วไปฟังแล้วไม่ลึกลับซึ่งเหมือนเจ้าของภาษา

ภาษาส่วย

นับเป็นภาษาชนเก่าแก่ชนหนึ่งที่ยังพูดและรักษาวัฒนธรรมของตนไว้อย่างเด่นชัด แต่ไม่มีภาษาเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร แต่อย่างไรก็ตามการนับปีแบบไทย เช่น ชวด ฉลู ขาล เกาะ ปรากฏว่ามีอย่างน้อย 2 ปีที่เป็นภาษาส่วยคือปีจอ ซึ่งเป็นภาษาส่วยเรียกว่าหมา และปีมะเส็งจะตรงกับภาษาส่วยว่า กซัญ ที่แปลว่างู จึงสันนิษฐานว่ากลุ่มส่วยหรือกวย กุย โกย เคยมีอารยธรรมสูงส่งมาก่อน

อารยธรรมอินเดียเข้าสู่ดินแดนสุวรรณภูมิรวมทั้งเขมรและอีสานใต้ตั้งแต่ 3 ศตวรรษก่อนคริสตกาลจึงทำให้ภูมิภาคนี้ได้รับอารยธรรมอินเดียรวมทั้งอารยธรรมภาษาเขียนที่ใช้ภาษา ปัลลวะ-สันสกฤต และพัฒนามาเป็นภาษาขอม ภาษาไทยในปัจจุบัน ภาษาส่วย เป็นภาษาโบราณหนึ่งที่ใช้กันอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ไม่มีตัวอักษรชาวส่วยส่วนมากเชี่ยวชาญในการจับช้าง การตีเหล็ก หรือเรียกง่ายๆ ภาษาการนักรบ

ตัวอย่างภาษาส่วย

ภาษาไทย	ภาษาส่วย
สามี	กยะ
เมียม-ภรรยา	กันแดล
ลูก	กอน
ไฟ	อู้
น้ำ	เดี่ยะห์ (เสียงยาว)

ภาษาถ้าเปรียบกับประชากรทั้งประเทศก็นับถือว่าเป็นภาษาของชนกลุ่มน้อย วิวัฒนาการของภาษาส่วยแม้ไม่มีการเขียนสำเนียงพูดว่าเป็นการผูกพันกับระบบจากการออกเสียงในหน่วยคำของระบบภาษาเขมรอยุคนั้นน้อยสำหรับภาษาส่วยมีเสียงละเอียดอ่อนมากไปจากภาษาเขมรอีก

ประเพณีความเชื่อและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

พิธีกรรมอันเกี่ยวโยงกับศาสนพิธีซึ่งมีอยู่ในทุกถิ่นไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นพิธีกรรมของบ้านใครเช่นพิธีที่เกี่ยวกับการเกิดการต่ออายุการตายการขึ้นบ้านใหม่การทำบุญบ้าน การตัดผมไฟการโกนจุกการบรรพชาการอุปสมบทการแต่งงานและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นต้นพิธีกรรมเหล่านี้มีความสำคัญและขั้นตอนคล้ายกันที่ทำของชาวบ้านในละแวกนั้นความศักดิ์สิทธิ์มีความเป็นมงคลแก่ความชาวบ้านทั้ง ๆ ที่มนต์คาถาที่เถรานุเถระสวดหรือเจริญพระพุทธรูปมนต์นั่นเอง

ประเพณีไฉนโฉนตา (โศนตา)

ไฉนโฉนตา (ไฉน = วัน, ไฉน = บูชา / เซ่น, โฉน = ยาย / ย่า, ตา = ปู่ / ตา เรียกให้เป็นภาษาไทย ๆ ว่าวันกตัญญู) เป็นพิธีกรรมที่เกี่ยวกับการทำบุญบูชาบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วเป็นพิธีที่สืบทอดกันมาทุกปีชาวบ้านที่พูดภาษาไทยมีความเชื่อถือว่าวันดังกล่าวเวียนมาถึงวิญญูณบรรพบุรุษผู้ถึงกาละไปก่อนจะพากันมาเยี่ยมเยียนลูกหลานหรือญาติพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่เพื่อร่วมโฮปปะในวันสารทหรือบายเป็นไฉนโฉนตา ครั้นถึงกำหนดวันสิ้นเดือนสิบ (วันแรมสิบห้าค่ำ) ชาวพื้นเมืองที่พูดภาษาเขมรถือว่าเป็นวันสำคัญลูกหลานที่อยู่ไกลหรือไกลจะถูกเรียกมาเช่นโฉนตาหมตหรือเช่นดวงวิญญูณของบรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้วมีขั้นตอนในการปฏิบัติดังต่อไปนี้ วันแรม 13 ค่ำเดือน 10 ทุกบ้านเรือนจะทำขนมข้าวต้มข้าวหลามปิ้งเนื้อโคกระปือเปิดไก่อปลาไว้พร้อมสรรพบางบ้านที่มีลูกหลานที่มีคู้หมั้นแล้วยังไม่ทำการวิวาห์ / เจ้าสาวจะทำขนมข้าวต้มอย่างเปิดไก่อใส่กระบุงหอบไปบ้านเจ้าบ่าวเพื่อส่งโฉนตาเป็นการคารวะพ่อแม่เจ้าบ่าวฝ่ายพ่อแม่เจ้าบ่าวที่รับขนมข้าวต้มเปิดไก่อจากเจ้าสาวก็จะผูกแขนเจ้าสาวตามธรรมเนียมตามฐานะของทั้งสองฝ่ายในตอนเย็นของแรม 14 ค่ำเดือน 10 ทุกบ้านข้าวต้มหัวหมูเปิดไก่ออาหารหวานคาวเหล้ายาปลาปิ้งเช่นดวงวิญญูณของบรรพบุรุษ บางคนที่มีฐานะทางการศึกษาก็ตัดแปลงประเพณีให้เข้ากับสถานการณ์จะนิมนต์พระสงฆ์มาสวดและฉันภัตตาหารเช้าที่บ้านนำโถกระดุกหรือรูปถ่ายหรือเขียนชื่อพ่อแม่ปู่ย่าตายายญาติกาที่ล่วงลับไปแล้วให้พระชกอนิจจาบังสุกุลพร้อมกันนี้ทุกบ้านจัดข้าวต้มข้าวหลามขนมกล้วยสุกเป็นหวี ๆ อีกส่วนหนึ่งออกแจกจ่ายเพื่อนบ้านและคนที่เคารพนับถือให้กินกันอย่างอ้อมหมีพลีมันนอกจากนี้มีการกราบไว้พ่อแม่ปู่ย่าตายายและญาติอาวุโสที่ยังมีชีวิตอยู่เพื่อเป็นกำลังใจให้มีอายุมันขวัญยืนไปอีกนาน ๆ เข้ามีวันแรม 15 ค่ำเดือน 10 ชาวบ้านทุกครัวเรือนจะนำขนมข้าวต้มข้าวหลามกล้วยสุกเป็นหวี ๆ ปิ้งปลาปิ้งไก่อตามที่ได้ไปพร้อมกันที่วัดเมื่อพร้อมแล้วก็แห่รอบโบสถ์หรือศาลาวัด (หากไม่มีโบสถ์) แห่ 3 รอบแล้วนำขนมต้ม ฯลฯ รวมกันให้พระสวดทำพิธีส่งไปให้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับไปแล้วภาษาพื้นบ้านเรียกว่า “ แห่ตะเบ็ดตะโบร ” อีกในหนึ่งก็ถือว่าวันสิ้นเดือน 10 นี้เป็นวันที่นายผีนายเปรตหรือยมบาลท่านได้เปิดให้เป็นวันปล่อยผีทุกคนให้มาพบญาติให้ทุกคนทำบุญอุทิศส่วนกุศลถ้าบ้านใดไม่ทำบุญทำ

กุศลในวันนี้ซึ่งเป็นวันสำคัญที่สุดก็จะถูกผีดำแข่งชั๊กหัทกระดุกให้ตกทุกซั้วได้ยากไปต่างๆ
นาๆ

แซนฆฆอด (แซนผี)

แซนฆฆอดเป็นพิธีกรรมความเชื่อเกี่ยวกับการบวงสรวงดวงวิญญาณบรรพบุรุษ
ได้แก๊ ญาติผู้ใหญ่ผีพ่อแม่ปู่ย่าตายาย ฯลฯ ล่วงลับไปแล้้วยด้วยความอาลัยแม่ท่านจะตาย
ไปแล้้วยก็ยังนึกว่าท่านยังอยู่คือเป็นผีอยู่ในบ้านเรือนคอยดูแลเอาใจใส่ให้ลูกหลานที่ยังมี
ชีวิตอยู่ให้มีความสุขความเจริญถ้าลูกหลานตั้งตนอยู่ในจารีตประเพณีหรือให้ร้ายได้ทุกซั้ว
ได้ต่อเมื่อลูกหลานทะเลาะเบาะแว้งกันหรือประพฤตินอกจารีตประเพณี

การประกอบพิธีแซนฆฆอดก่อนประกอบพิธีจะต้องนัดญาติพี่น้องทางบิดามารดา
และเพื่อนบ้านใกล้เคียงมาร่วมพิธีกรรมล่วงหน้า 1-2 วันชาวบ้านจะประกอบพิธีกรรม
เนื่องในโอกาสสำคัญ ๆ มีผลต่อการดำรงชีวิตการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเช่นการเดินทางเข้า
รับการตรวจคัดเลือกรทหารการสมัครงานการเดินทางไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นอื่น ๆ
การโยกย้ายถิ่นฐานการพ้นเคราะห์จากภัยพิบัติมีเครื่องเช่นสำหรับพิธีกรรมดังนี้

๑. หัวหมู ๑ หัว	๒. ไก่ต้ม ๑ ตัว
๓. เหล้าขาว ๑ ขวด	๔. น้ำแดง ๑ ขวด
๕. น้ำเปล่า ๑ ขวด	๖. หมาก, พลุ, บุหรี่
๗. อาหาร คาว หวาน ๑ สำหรับ	๘. รูป ๑ ห่อ, เทียน ๑ กล่อง
๙. ผ้าซิ่นไหม ๑ ผืน	๑๐. ผ้าโสร้งไหม ๑ ผืน
๑๑. ผ้าขาวม้าไหม ๑ ผืน	๑๒. ผลไม้ ๓ อย่างขึ้นไป
๑๓. แก้ว แหวน เงิน ทอง	๑๔. ฝ่ายผูกแซน

การประกอบพิธีกรรมนิยมจัดเช่นในเวลาเช้าไม่เกิน 09.00 น. โดยปู่เสื่อบนเรือน
นำเครื่องเช่นจัดลงบนถาดรูปเทียนญาติผู้ใหญ่ให้อาวุโสสามคนในสุรณน้ำส้มน้ำเปล่าคนละ
ชนิดลงภาชนะรองรับพร้อมๆ กันจะรินสิ่งไหนก่อนก็ได้พร้อมกับการเรียกชื่อดวงวิญญาณ
ที่ล่วงลับไปแล้วมากินเครื่องดื่มกินเครื่องเช่นสังเวยและบอกกล่าวให้ท่านรับรู้ในการจัด
พิธีเช่นให้ท่านช่วยคุ้มครองปกป้องรักษาญาติผู้ใหญ่จะอวยพรเป็นศิริมงคลและขวัญ
กำลังใจจะรินสุรณน้ำดื่มน้ำเปล่า 2-3 ครั้งแต่แต่ละครั้งควรทิ้งช่วงห่างกันพอประมาณใช้เวลา
ในการบวงสรวงไม่เกิน 5 นาทีจากนั้นญาติ ๆ มาร่วมพิธีบวงสรวงจะนำฝ่ายผูกแซนผูกมัด
ข้อมือผู้ที่ประกอบกิจดังกล่าวแบ่งเครื่องเช่นอย่างละชนิดละหน้อยประจึร์ (ประจึร์หมายถึง
วิธีการเอาไปทิ้งหรือฝากให้ผีนำกลับไปกินด้วย) แล้้วยญาติร่วมทานอาหารเป็นอันเสร็จสิ้น
พิธี

พิธีการเล่นแม่ฆฆ (ผีฟ้า ตามประเพณีภาคเหนือ)

การเล่นแม่มดจะเริ่มเล่นตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปีวิธีเล่นคือจะปลุกปะรำพิธีด้วยไม้ไผ่หญ้าคาหรือใบมะพร้าวตรงกลางปะรำมีต้นกล้วยตัดเป็นท่อนเสียบไม้เป็นแท่นสำหรับเครื่องสังเวบูชาจัด ข้าวตอก ดอกไม้ สุรา

อาหารผ้าขึ้นใหม่เตรียมไว้ให้พร้อมสรรพบอกญาติมิตรเพื่อนฝูงพร้อมกันล้มหมูโค กระบือเปิดไก่เลี้ยงกันพอได้เวลาก็เชิญแม่ครูเข้านั่งประจำปะรำห้อมล้อมด้วยผู้หญิงที่จะมาเข้าทรงแม่ครูกล่าวบอกเจ้าที่เข้าทรงกล่าวคาถาขึ้นครูฆ้องกลองบรรเลงเสียงดั่งตะตุ่ม โหม่ง ๆ เป็นจังหวะ

แม่มดจะเข้าแม่ครูสั้นเร่าๆ แล้วหงายหลังผึ่งพอลุกขึ้นได้ก็จะมีคนซักถามว่าชื่อเสียงว่าท้าวหรือนางอะไรลงมา (นับว่าแม่มดนี้ลงมาจากฟ้า) ชื่ออะไรต้องการอะไรแม่มดก็ตอบไปตามเรื่องแล้วหาชุดเสื้อผ้าใหม่มาเปลี่ยนเอาสุราอาหารมาตักกินจากนั้นผู้หญิงที่นั่งล้อมอยู่ก่อนแล้วก็มีแม่มดเข้าสั้นทั่ว ๆ กันนอกจากนี้ฆ้องกลองปี่ซอแคน (อย่างใดอย่างหนึ่ง) บรรเลงประกอบด้วยเข้ากับจังหวะฆ้องกลองไปเรื่อย ๆ ไม่ขาดจังหวะบรรดาแม่มดใหญ่น้อยทั้งหลายจะรายร่ารอบ ๆ เครื่องเช่นสังเว ๑ วัน ๑ คืนมากหรือน้อยกว่านั้นแล้วแต่อำนาจแม่มดที่เข้าทรงญาติมิตรที่เข้าร่วมงานก็ตักกินกันเป็นที่อิมหิมพลีมันพอครบกำหนดจบรายการก็จะมีการบายสี่สู่ขวัญอวยพรกันเป็นการเสร็จสิ้นพิธี

พิธีเซ่นไหว้ศาลปู่ตา

พิธีการเซ่นไหว้ศาลปู่ตา ในช่วงเดือนสามเดือนหกของทุกปี ก่อนจะถึงฤดูทำนาเพาะปลูก พิธีกรรมจะแตกต่างกันไปตามแต่ละหมู่บ้าน โดยส่วนใหญ่จะมีการเซ่นไหว้แบบง่าย ๆ คือ อาหารคาวหวาน เหล้าขาว หัวหมู ไก่ต้ม หมากพลู บุหรี่ ช้างปั้น ทาสีทาสา ๑ คู่ และบายศรีปากชาม เมื่อทุกคนมาพร้อมกันทั้งหมู่บ้านก็เริ่มเซ่น ศาลปู่ตาซึ่งจะนิยมสร้างด้วยไม้ ๑ ต้น เสาคเดียว และบ้านหลังเล็ก ส่วนใหญ่จะปลูกตั้งไว้บริเวณที่ชาวบ้านนับถือ และมีผู้กระทำพิธีสืบทอดกันเป็นชั่วคนเรียกว่า ตาจ๋ม จะเป็นหญิงหรือชายก็ได้ ผู้ที่ได้รับการยอมรับให้เป็นตาจ๋มจะเป็นผู้นำกล่าวคำติดต่อกับปู่ตาที่ดูแลหมู่บ้าน

ความเชื่อเรื่องจิตวิญญาณสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ลงมาให้คุณและโทษต่อคนได้ ใครปฏิบัติดีก็ได้ดี ปฏิบัติไม่ดีก็ได้โทษ ศาลปู่ตาหรือศาลหลักบ้านถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้านที่จะเทพอารักษ์ลงมาดูแลคุ้มครองชาวบ้านให้พ้นจากภัยพิบัติอยู่สุขสบายปราศจากโรคภัย

ประวัติตำบลตาอุด

บ้านตาอุด ตั้งขึ้นเมื่อประมาณ ปี พ.ศ.2370 ถึง พ.ศ.2480 ภายหลังศึกเจ้าอนุวงศ์ ได้มีพี่น้องสี่คน คือ ตาอุด ตาหาญ ตาดาน และตาเอก ได้พาญาติพี่น้องและไพร่พลอพยพมาจากดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง เข้ามาหาที่ทำกินในดินแดนสุวรรณภูมิเมื่อเดินทางมาถึงบริเวณที่ราบลุ่มใกล้แถบภูเขาตงเร็กที่มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งเรื่องสวน ไร่นา ป่าไม้ เหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์อย่างยิ่ง จึงได้พากันแยกย้ายตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในละแวกใกล้ ๆ กัน คือ ตาอุด ตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านตาอุด ตาหาญ ตั้งถิ่นฐานที่บ้านขุนหาญ ตำบลขุนหาญ อำเภอขุนหาญ มีความดีความชอบในราชการทรงโปรดเกล้ามีบรรดาศักดิ์ชั้นขุน ตาดาน ตั้งถิ่นฐานที่บ้านदान ตำบลโนนสูง อำเภอขุนหาญ และตาเอก ตั้งถิ่นฐานที่บ้านตาเอก ตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ ในปัจจุบัน พี่น้องทั้งสี่คนได้พากันทำมาหากินอยู่ในดินแดนนี้ด้วยความสงบสุขแต่นั้นมา จนเจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ และในแต่ละหมู่บ้าน ก็ได้ใช้ชื่อบรรพบุรุษตั้งเป็นชื่อของหมู่บ้านเรียกขานกันสืบมา ส่วนตาอุดนั้น เมื่อลงหลักปักฐานทำมาหากินอยู่ได้ระยะหนึ่ง ไพร่พลมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น ด้วยความที่มีจิตใจยึดมั่นในพระพุทธศาสนาอย่างยิ่ง จึงได้ระดมกำลังกันสร้างวัดขึ้นเมื่อ พ.ศ.2382 ในที่ดินว่างข้างหมู่บ้าน และตั้งชื่อว่า "วัดตาอุด" ตั้งแต่นั้นมา

บ้านตาอุดเจริญรุ่งเรืองมีประชากรเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ทางราชการจึงตั้งเป็นตำบลตาอุด และมีกำนันปกครอง ติดต่อกันมาหลายคน แต่ต่อมาวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2481 ตำบลตาอุดยุบไปรวมกับตำบลสะเดาใหญ่ได้ระยะหนึ่ง และได้แยกกลับมาเป็นตำบลตาอุดอีกครั้ง เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2514 ขณะนั้นนายพิศาล นาคสาย ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลสะเดาใหญ่ แต่เมื่อแยกมาเป็นตำบลตาอุดแล้ว นายพิศาล นาคสาย ได้มาดำรงตำแหน่งกำนันตำบลตาอุดต่อ ส่วนตำบลสะเดาใหญ่เดิมได้เลือกตั้งกำนันใหม่ได้นายเหลียม วรรณวงษ์ ดำรงตำแหน่งกำนันตำบลสะเดาใหญ่คนใหม่ วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2535 ตั้งตำบลศรีตระกูลแยกออกจากตำบลตาอุด

ทำเนียบกำนันตำบลตาอุดจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. ขุนจรัส อุตมะกุล (นิล อุตมะ)
๒. กำนันหลิว นางแพง
๓. กำนันพิศาล นาคสาย
๔. กำนันจันทร์ หมุ่มมาก
๕. กำนันคาน บุญตา

๖. กำนันวิรัตน์ แสนสะอาด
๗. กำนันวิชัย ไชยนรา
๘. กำนันลี สะอาด
๙. กำนันธนาวรรณ แต่มงาม

ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านในตำบลตาอุด

หมู่ที่ ๑ บ้านตาอุด

ปลายรัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงสยาม หลังศึกเจ้าอนุวงศ์ มีพี่น้องสี่คน คือ ตาอุด ตาหาญ ตาดาน และตาเอก ได้พาญาติพี่น้องและไพร่พลอพยพมาจากดินแดนเมืองอัตปือแสนแป แคว้นจำปาศักดิ์ ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง เข้ามาหาที่ทำกินในดินแดนสุวรรณภูมิเมื่อเดินทางมาถึงบริเวณที่ราบลุ่มใกล้เทือกเขาพนมดงรักที่มีความอุดมสมบูรณ์ ทั้งเรื่องสวนไร่นา ป่าไม้ สัตว์ป่า อาหารบริบูรณ์ บริเวณนี้เหมาะแก่การเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์อย่างยิ่ง พี่น้องจึงได้พากันแยกย้ายตั้งถิ่นฐานทำมาหากินในละแวกใกล้ ๆ กัน คือ ตาอุด มีสองกลุ่มใหญ่ กลุ่มที่ ๑ ตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านตาอุดเก่า “บ้านเก่า” พูดภาษาลาว กลุ่มที่ ๒ ตั้งถิ่นฐานบริเวณบ้านเตื่อเก่า “บ้านเตื่อทำนบ” พูดภาษาส่วย ตาหาญ ตั้งถิ่นฐานที่บ้านขุนหาญ ตำบลขุนหาญ อำเภอขุนหาญ ตาดาน ตั้งถิ่นฐานที่บ้านดาน ตำบลโนนสูง อำเภอขุนหาญ และตาเอก ตั้งถิ่นฐานที่บ้านตาเอก ตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ พี่น้องทั้งสี่คนได้พากันทำมาหากินอยู่ในดินแดนนี้อย่างมีความสุขแต่นั้นมา เมื่อบ้านตาอุดเก่าเจริญรุ่งเรืองมีประชาชนเพิ่มมากขึ้นจึงขยับขยายสร้างบ้านเรือนใหม่ทางทิศเหนือของวัดตาอุดในปัจจุบัน บ้านตาอุดมีอาชีพทำนา ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และสิ่งที่ขึ้นชื่อของหมู่บ้าน คือ เสื่อ

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายพิศาล นาคสาย (อดีตกำนันตำบลสะเดาใหญ่ ตำบลตาอุด)
๒. นายสิทธิชัย นาคสาย
๓. นายเรือง บุญตา
๔. นายบุญเลิศ บุญตา
๕. นายเฉลิม อุบคำ (ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน)

หมู่ที่ ๒ บ้านตาอุดใหม่

ผู้ก่อตั้งบ้านตาอุด คือ ตาอุด ทหารม้าจากเวียงจันทน์ เดิมนั้นเดินทางมาด้วยกัน ๔ คน คือ ตาอุด ตาเอก ตาหาร และตาเพชรดาน โดยตาอุดได้เลือกบริเวณบ้านตาอุดเก่า

เป็นหมู่บ้านของท่านเรียกชื่อหมู่บ้านตามชื่อของท่าน ตาเอกได้ตั้งหมู่บ้านของตนขึ้นบริเวณบ้านตาเอกเรียกชื่อหมู่บ้านตามชื่อของท่าน ตาหารได้ตั้งหมู่บ้านของตนขึ้นบริเวณบ้านขุนหาญ อำเภอขุนหาญ ในปัจจุบัน เรียกชื่อหมู่บ้านตามชื่อของท่าน ตาเพชรด้านก็ไปตั้งหมู่บ้านในเขตอำเภอขุนหาญเช่นเดียวกันเรียกหมู่บ้านว่าบ้านด่านจนทุกวันนี้มีลูกหลานมากมายสืบทอดต่อกันมา เมื่อบ้านตาอุดเก่ามีประชากรเพิ่มมากขึ้นลูกหลานได้ขยับขยายหาที่ทำกินสร้างบ้านเรือนใหม่ไปทางทิศตะวันออกเดิมของบ้านตาอุดเก่าในปัจจุบัน บ้านตาอุดใหม่ มีอาชีพทำนา ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และสิ่งที่ขึ้นชื่อของหมู่บ้าน คือ แดงโมหวนปลอดสารพิษ

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายมี สุมณฑา
๒. นายโป้ บุญตา
๓. นายแพง พิมศร
๔. นายรอด ไชยนะรา
๕. นายจันทร์ หมุ่มมาก
๖. นายวิรัตน์ แสนสะอาด
๗. นายบุญสม อุตมะ
8. นายเทียน ศรีผู้ใหญ่ตรวงค์ บ้านคนปัจจุบัน)

หมู่ที่ ๓ บ้านจันรรจ

บ้านจันรรจก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.๒๔๒๐ ในสมัยรัชกาลที่ ๕ โดยมีพระยาอุษันธร ภูกิติศรีนครลำดวน (ท้าววัง หรือ พระวิชัย) เป็นเจ้าเมืองอุษันธรในขณะนั้น ชาวบ้านส่วนใหญ่พูดภาษาเขมรโดยมีนายมี สะอาด เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก บ้านจันรรจเดิมอยู่ในเขตปกครองของตำบลสะเดาใหญ่จนถึงปี พ.ศ.๒๕๑๔ ได้ตั้งตำบลตาอุดขึ้นอีกครั้ง บ้านจันรรจจึงขึ้นเขตปกครองตำบลตาอุด อำเภออุษันธร จังหวัดศรีสะเกษ จนถึงปัจจุบัน

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายมี สะอาด	พ.ศ. ๒๔๓๖ - พ.ศ. ๒๔๔๑
๒. นายเจริ่อม สะอาด	พ.ศ. ๒๔๔๑ - พ.ศ. ๒๔๕๒
๓. นายนิล สะอาด	พ.ศ. ๒๔๕๒ - พ.ศ. ๒๔๖๔
๔. นายอีล สะอาด	พ.ศ. ๒๔๖๔ - พ.ศ. ๒๔๗๕
๕. นายเสาร์ ศรีดาพันธ์	พ.ศ. ๒๔๗๕ - พ.ศ. ๒๔๕๔
๖. นายเฮา โคตะมา	พ.ศ. ๒๔๘๕ - พ.ศ. ๒๔๙๖
๗. นายเทียน สะอาด	พ.ศ. ๒๔๙๕ - พ.ศ. ๒๔๙๘

๘. นายเสาร์ ศรีดาพันธ์	พ.ศ. ๒๔๙๘ - พ.ศ. ๒๔๐๓
๙. นายชิน วรรณวงษ์	พ.ศ. ๒๕๐๒ - พ.ศ. ๒๕๓๑
๑๐. นายวิชัย ไชยนรา	พ.ศ. ๒๕๓๑ - พ.ศ. ๒๕๕๘
๑๑. นายวรจักรษ์ โคตมา	พ.ศ. ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน

หมู่ที่ ๔ บ้านเตื่อทำนบ

ในสมัยรัชกาลที่ ๒ มีชาวบ้านอพยพมาจากเวียงจันทร์ ซึ่งประกอบด้วยชุมชน ๓ เผ่า ได้แก่ ส่วย ลาว เยอ ซึ่งบ้านเตื่อทำนบเดิมเป็นบ้านเตื่อเก่าเป็นชนเผ่าส่วย สร้างบ้านเรือนขึ้นสมัยรัชกาลที่ ๒ ตอนปลาย ราว ปี พ.ศ. ๒๓๗๐ - พ.ศ. ๒๓๘๐ อพยพมาพร้อมชาวบ้านตาอุดเก่า “บ้านเก่า” ปกครองตามหลักผู้อาวุโส

เริ่มปรากฏมีการปกครองหมู่บ้านในสมัย นายลา พิมศร เป็นสารวัตรกำนันตำบลตาอุด และนายทองอินทร์ สิทธิศร เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีการเปลี่ยนชื่อเป็นบ้านเตื่อน้ำล้นบ้านทำนบ บ้านเตื่อ แต่ต่อมาเปลี่ยนกลับมาใช้ชื่อบ้านเตื่อทำนบเหมือนเดิม

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายคำสิงห์ สุมนทา (ผู้ใหญ่บ้านคนแรกหลังจากเปลี่ยนชื่อหมู่บ้าน)
๒. นายจำลอง จันทบุตร
๓. นายลี สะอาด (อดีตกำนันตำบลตาอุด)
๔. นายอภิรักษ์ แสงเพ็ง (ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน)

หมู่ ๕ บ้านตาอุดใต้

บ้านตาอุดใต้ หมู่ ๕ ตำบลตาอุด อำเภอขุขันธ์ จ.ศรีสะเกษ เดิมอยู่รวมกันกับบ้านตาอุดใหม่ หมู่ที่ ๒ ตำบลตาอุด อำเภอขุขันธ์ จ.ศรีสะเกษ

ต่อมาบ้านตาอุดใหม่ มีประชากรเพิ่มมากขึ้นยากแก่การปกครอง ทางราชการจึงมีคำสั่งให้แยกหมู่บ้าน โดยตั้งชื่อหมู่บ้านที่อพยพออกมาว่า “บ้านตาอุดใต้” เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๒ และได้เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านได้ นายเซง สะอาด เป็นผู้ใหญ่คนแรก โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน คือ นายเสวย มีวงศ์ และนายเคียร โคตมา มีผู้ทรงคุณวุฒิคือ นายอภิชาติ สิทธิศร ต่อมา นายเคียร โคตมา ได้ลาออกจากตำแหน่งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จึงได้เลือกนายอภิชาติ สิทธิศรเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแทน โดยมี นายประสพ สิทธิศร และนายจรัส นพพันธ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิแทน

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๔ นายเซง สะอาด ได้ลาออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และมีการเลือกตั้งใหม่ จึงได้นายอภิชาติ สิทธิศร เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๒ โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คนคือ นายเสวย มีวงศ์ และ นายดี สุดสังข์ ดำรงตำแหน่งจนครบวาระ ๕

ปี จึงได้มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านคนใหม่ในปี ๒๕๔๙ ได้นายอภิชาติ สิทธิศร เป็น
ผู้ใหญ่บ้านเหมือนเดิม โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน คือ นายดี สุดสังข์ และนายมาย
บุญตา ผู้ใหญ่อภิชาติ สิทธิศร หมดวาระ จึงเลือกผู้ใหญ่คนใหม่เมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ.
๒๕๕๔ ได้นายธนาวรรณ แต้มงาม มาเป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๓ โดยมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ๒
คน คือ นายพา พิมศร และนายนราธร บุญตา ดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายเซง สะอาด พ.ศ. ๒๕๓๒ – พ.ศ. ๒๕๔๔
๒. นายอภิชาติ สิทธิศร พ.ศ. ๒๕๔๔ – พ.ศ. ๒๕๕๔
๓. นายธนาวรรณ แต้มงาม พ.ศ. ๒๕๕๔ – ถึงปัจจุบัน

หมู่ ๖ บ้านคลองกลาง

อดีตบ้านคลองกลาง เป็นชาวบ้านมาจากบ้านตาอุดเก่า หมู่ที่ ๑ ประชากรบ้านตา
อุดเก่า มีจำนวนหนาแน่นจึงทำให้มีคนทยอยย้ายบ้านเรือนมาอยู่ที่บ้านคลองกลางและได้
ตั้งเป็นทางการเมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยนายวิรัตน์ แสนสะอาด กำนันตำบลตาอุด
เป็นผู้ขอแยกหมู่บ้านออกจากบ้านตาอุดเก่า เรียกชื่อบ้านคลองกลางตามภูมิศาสตร์
เพราะมีคลองน้ำไหลกลางหมู่บ้านตามคำบอกเล่าของคนแก่ กลุ่มที่ย้ายบ้านเรือนมาอยู่
ครั้งแรก คือ พ่อสีหนวด-แม่สิน นางแพง, นายโพธิ์-นางศรี ศรีมาศ, นายเนียง-นางไว
อุดม และนายเสาะ-นางแก้ว ศรีดาพันธ์ มีลูกหลานขยับขยายปลูกบ้านเพิ่มมากขึ้น
จนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันบ้านคลองกลาง มี ๙๐ หลังคาเรือน มีประชากร ๕๒๑ คน ชาย ๒๗๘ คน
หญิง ๒๔๓ คน ชาวบ้านมีอาชีพทำนา รับจ้าง ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายพันธ์ สิทธิศร
๒. นายทองสาย จันคณา
๓. นายบุญศรี นันทสิงห์
๔. นายชัยสิทธิ์ ทองอินทร์ (ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน)

หมู่ ๗ บ้านโก

บ้านโกแต่เดิมตั้งอยู่บ้านเตื่อเก่าต่อมา นายดก อุดมะ ได้ออกมาตั้งรกรากอยู่ที่
ปลายนาตามจอมปลวก (โพน) มีต้นโกขนาดใหญ่ขึ้นอยู่ ประมาณปี พ.ศ.๒๕๕๓ การ
ปกครองขึ้นอยู่กับตำบลตาอุด ต่อมารัฐกรออกมาจากบ้านเตื่อเก่า และนายนิล อุดมะ
ได้รับการแต่งตั้งเป็นกำนันตำบลตาอุดเมื่อปกครองมาหลายปีทางราชการเลื่อนเป็นขุน
นามว่า ขุนจรัสอุดมภูล จนประมาณ พ.ศ.๒๕๘๑ ตำบลตาอุดถูกยุบรวบกับตำบลสะเดา

ใหญ่ เป็นตำบลสะเดาใหญ่ตำบลเดียว บ้านโกขึ้นการปกครองกับหมู่ที่ ๘ บ้านตาอุด ตำบลสะเดาใหญ่ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๓ บ้านโกได้แยกการปกครองจากบ้านตาอุด มาตั้ง หมู่บ้านใหม่ เป็นหมู่ที่ ๑๖ ตำบลสะเดาใหญ่ มีคุ้มใหญ่อยู่ ๓ คุ้ม คือ คุ้มบ้านโก คุ้มบ้าน เตื่อ คุ้มบ้านเดือนอก มี นายทองอินทร์ สิทธิศร เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก

ประมาณปี พ.ศ.๒๕๑๔ ตำบลตาอุดได้แยกออกจากตำบลสะเดาใหญ่ เป็นตำบล ตาอุดจนถึงปัจจุบัน ต่อมาคุ้มบ้านเดือนอกขอแยกออกจากบ้านโก แล้วตั้งเป็นหมู่บ้าน ใหม่ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๐ เป็นหมู่ที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ นาย ทองอินทร์ สิทธิศร ได้เกษียณอายุและได้เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านใหม่ในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๗ ได้ นายธวัชชัย ไชยนรา เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ ๒

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๓ คุ้มบ้านเตื่อทำนบขอแยกออกจากบ้านโก แล้วตั้งเป็นหมู่บ้าน ใหม่ บ้านโกมีภาษาถิ่น ใช้พูดสื่อสารเป็นภาษาสวย นับถือศาสนาพุทธ ปัจจุบันมี ประชากรทั้งหมด ๖๘๒ คน ชาย ๓๔๔ คน หญิง ๓๓๘ คน มี ๑๒๗ ครัวเรือน มีเนื้อที่ทำการเกษตร ๒,๒๒๙ ไร่ ที่อยู่อาศัย ๒๕๐ ไร่ ชาวบ้านมีอาชีพทำนา รับจ้าง ปลูกผัก เลี้ยง สัตว์ สิ่งขึ้นชื่อของหมู่บ้านคือ ยาสูบ ข้าวโพดหวาน

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายทองอินทร์ สิทธิศร
๒. นายธวัชชัย ไชยนรา
๓. นายทองไพ จันทิมาลย์ (ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน)

หมู่ ๘ บ้านหัวนอน

เดิมบ้านหัวนอนชื่อบ้านตาสุด ตามชื่อตาสุดที่มาอยู่เป็นครอบครัวแรก และแยก มาเป็นบ้านหัวนอนในที่สุด สมัยก่อนมี ๔ หลังคาเรือน คือ พ่อสุด-แม่ปิ่น โคตะมา (เป็น ชื่อศาลปู่ตา), พ่อเนย-แม่ตา จันทิมาลย์, พ่อนอน-แม่ทิม สิทธิศร, พ่อพิศ-แม่เทศ โคตะ มา (เป็นช่างตีมีด)

สมัยก่อนยังไม่มีผู้ใหญ่บ้านประจำ การประชุมก็จะไปที่บ้านตาอุด โดยมีนายลอน ไชยนรา เป็นผู้ใหญ่บ้านในปี พ.ศ.๒๔๗๓ - ๒๕๐๑ นายท้าว พิมศร ได้รับการแต่งตั้งให้ เป็นผู้ช่วยฝ่ายปกครองหมู่บ้านจากกำนันพิศาล นาคสาย จนกระทั่งหมดวาระจึงได้ เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านตามลำดับ ปัจจุบันมี ๙๓ หลังคาเรือน ประชากร ๔๕๐ คน ชาย ๒๒๑ คน หญิง ๒๒๙ คน

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

๑. นายแสง สุมนทา (ผู้ใหญ่บ้าน)
นายเฉลียว พิมศร, นายมน สิทธิศร ผช.ผอ.บ

๒. นายปรีดา สิทธิสาร (ผู้ใหญ่บ้าน)

นายทองปน สีเลือด, นายบุญมี พิมศร ผช.ผญบ

๓. นายประสิทธิ์ แสงทอง (ผู้ใหญ่บ้าน)

นายสุบิน สะอาด, นายมนัสชัย บุญตา ผช.ผญบ

๔. นายบุญมี พิมศร (ผู้ใหญ่บ้าน)

นางบุญมี โคตะมา, นางราตรี วงษ์พิทักษ์ ผช.ผญบ

๕. นายวาน วงษ์จันทร์ (ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน)

นายมีสิทธิ์ บุญตา, นายสุบิน อุดมะ ผช.ผญบ

หมู่ ๙ บ้านเดือนอก

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๖ ตาป็อก ยายต่อม อุดมะ มาปลูกกระท่อม เพื่อเป็นที่พักอาศัยในฤดูทำนา ต่อมาเมื่อเห็นเป็นที่อุดมสมบูรณ์ สองตา ยาย จึงได้สร้างที่อยู่อาศัยเป็นที่พักอย่างถาวร จากนั้นได้มีเพื่อนบ้านมาจับจองที่ดินเพื่อสร้างบ้านและทำไร่นา จึงเกิดเป็นชุมชนเล็กโดยขึ้นกับบ้านโกลจนกระทั่งปีพ.ศ.๒๕๒๐ ได้แยกหมู่บ้านออกจากบ้านโกลตั้งบ้านเดือนอกขึ้น โดยแต่งตั้งให้ นายคาน บุญตา เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก ต่อมาในปี พ.ศ.2523 ได้รับเลือกตั้งให้เป็นกำนันตำบลตาอูด จนถึง พ.ศ.2524 จึงลาออกจากตำแหน่ง และในปี พ.ศ. 2524 ได้แต่งตั้งนายบัว บุญตา เป็นผู้ใหญ่บ้าน จนถึงปี พ.ศ. 2527 ต่อมาได้ลาออก นายคาน บุญตา ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2529 เมื่อ นายคาน บุญตา เกษียณอายุ นายทองมา อุดมะ ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน จนหมดวาระลง ได้เลือกตั้งใหม่ได้นายสมศักดิ์ ภัคดี เป็นผู้ใหญ่บ้านและดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน

ทำเนียบผู้ใหญ่บ้านจากอดีตถึงปัจจุบันดังนี้

1. นายคาน บุญตา
2. นายบัว บุญตา
3. นายทองมา อุดมะ
4. นายสมศักดิ์ ภัคดี (ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบัน)

ประวัติความเป็นมาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองกลาง

เดิมตั้งอยู่ที่บ้านโกล หมู่ ๗ ตำบลตาอูด โดยคุณครุณียม ศิริวงษ์ บริจาคที่ดินให้สร้างเป็นสถานีอนามัยต่อมามีถนนทาง หลวงหมายเลข 24 ครุณียม ศิริวงษ์ ได้บริจาคที่ดินให้สร้างสถานีอนามัยอีกคือที่ดินติดถนนใกล้บ้านตรอยหน้าโรงเรียนบ้านตรอยในปัจจุบัน จึงย้ายสถานีอนามัยจากบ้านโกล ไปที่บ้านบ้านตรอย ซึ่งมีความสะดวกในการไป

ใช้บริการ ต่อมาบ้านตรอยได้ย้ายเข้าไปตั้งตำบลใหม่คือ ตำบลหนองฉลอง สถานีอนามัย และโรงเรียนบ้านตรอยก็เข้าไปด้วย

ทางตำบลตาอุด จึงไม่มีสถานีอนามัยประจำตำบลตาอุด คณะผู้นำ พี่น้องชาว ตำบลตาอุด โดยเฉพาะประชาชนบ้านคลองกลางโดยการนำของ ผู้ใหญ่ทองสาย จันคนา ได้หางบประมาณซื้อที่ดินเพื่อสร้างสถานีอนามัยประจำตำบลตาอุด ในที่สุดก็ได้ที่ดินของคุณแม่ทา สิทธิศร บริจาค และ ขายให้จำนวน ๒ ไร่ ๑ งาน ๔๓ ตารางวา ได้สร้างสถานีอนามัย ประจำตำบล ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คลองกลาง จนถึงปัจจุบัน

ทำเนียบหัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองกลาง

1. นายสุวิน พลภักดี
2. นางสุกัญญา คำศรี (คนปัจจุบัน)

“...การรักษาความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายเป็นปัจจัยของเศรษฐกิจที่ดีและสังคมที่มั่นคงเพราะร่างกายที่แข็งแรงนั้น โดยปกติจะอำนวยความสะดวกให้สุขภาพจิตใจสมบูรณ์และเมื่อมีสุขภาพสมบูรณ์ดี พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจแล้ว ย่อมมีกำลังทำประโยชน์สร้างสรรค์เศรษฐกิจ และสังคมของบ้านเมืองได้เต็มที่ ทั้งไม่เป็นภาระแก่สังคมด้วย คือเป็นผู้แต่งสร้างมิใช่ผู้ถ่วงความ เจริญ...”

ประวัติความเป็นมาโรงเรียนบ้านตาอุด

โรงเรียนบ้านตาอุด ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านตาอุด ตำบลตาอุด อำเภออุซันต์ จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2463 ตามคำสั่งของนายอำเภอห้วยเหนือ โดยให้ นายพิมเสน ตีลารัตน์ ปลัดอำเภอ และขุนจรีสุดตมะกุล (นิล อุตมะ) กำนันตำบลตาอุดเป็นผู้ดำเนินงานประสานในการจัดตั้งในระยะเริ่มแรกใช้ศาลาการเปรียญวัดตาอุด เป็นสถานที่เรียน โดยใช้ชื่อโรงเรียนประชาบาลวัดตาอุด มีพระภิกษุหม่องคำตา เป็นครูผู้สอน ต่อมาเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2463 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ราษฎร เห็นว่าศาลาการเปรียญวัด คับแคบและทรุดโทรม จึงร่วมกันสร้างศาลาการเปรียญหลังใหม่ขึ้น และให้พระภิกษุจันทร์พิมศร เป็นครูสอน และเป็นครูใหญ่คนแรก

ในปี พ.ศ.2466 ได้มีประกาศพระราชบัญญัติประถมศึกษาโรงเรียนนี้จึงได้ชื่อว่าโรงเรียนบ้านตาอุด ตำบลตาอุด เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2466

ในปี พ.ศ.2483 นายพรหม สมกอง ครูใหญ่ได้ย้ายกลับภูมิลำเนา ทางราชการได้แต่งตั้ง นายเดิร (วิจิตร) วรวงศ์ รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ และเห็นว่าอาคารเรียนทรุดโทรมมาก จึงได้ปรึกษากับขุนจรัส อุตะมะกุล กำหนดตำบลตาอุด จึงได้ร่วมกับราษฎรสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ขึ้นในที่ดิน พ่อจาม แม่บุญชิน นาคสาย ผู้บริจาคที่ดินให้โรงเรียน โดยแยกออกจากศาลาการเปรียญวัดตาอุดใช้เป็นที่เรียนต่อมาอีก 14 ปี

ในปี พ.ศ.2497 เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2497 นายหลิว นางแพง กำหนดตำบลตาอุด คณะครู ผู้ใหญ่บ้าน พร้อมด้วยคณะสงฆ์วัดตาอุดได้ร่วมกันสร้างอาคารเรียนหลังใหม่ขึ้นและขยายที่ดินเพิ่มเติมโดยสร้างอาคารพื่นยกสูงมีมุข 2 ข้าง กว้าง 11 เมตร ยาว 27 เมตร หลังคามุงสังกะสี โดยคณะครูขณะนั้น 7 คน ร่วมเสียสละเงินคนละ 500 บาท ผู้ใหญ่บ้านราษฎรร่วมกันบริจาค แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ยังขาดสังกะสี, ฝืน, คาน ตง, ประตู, หน้าต่าง, ฝ้า, ผ้าม่าน

ในปี พ.ศ.2499 ได้งบประมาณต่อเติม 5,000 บาท และจังหวัดจัดสรรให้อีก 2,500 บาท สร้างต่ออีกแต่ยังไม่แล้วเสร็จ ในปี 2503 ได้รับงบประมาณเพิ่มเติม 2,500 บาท จึงดำเนินการสร้างต่อจนแล้วเสร็จ (อาคาร 1)

ในปี พ.ศ.2505 นายเสน แสนสะอาด ครูใหญ่ ลาออกจากราชการ ทางราชการแต่งตั้งนายจอมปรานค์ ทองศักดิ์ เป็นครูใหญ่ ในปีนั้นมีครู 9 คน นักเรียน 339 คน

ในปี พ.ศ.2512 โรงเรียนได้ขยายภาคบังคับถึงชั้น ป.5 - 7 ตามลำดับ จำนวนนักเรียนมีเพิ่มขึ้น

ในปี พ.ศ.2514 โรงเรียนได้รับงบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ ป 1 ช ขนาด 4 ห้องเรียน แต่ไม่มีที่ดินในการก่อสร้าง นายจอมปรานค์ ทองศักดิ์ ครูใหญ่ จึงได้บริจาคที่ดินส่วนตัวเพื่อในการก่อสร้าง และสร้างแล้วเสร็จในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2515 นับเป็นอาคารเรียนหลังที่ 2

ในปี พ.ศ. 2515 โรงเรียนได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนอีก 1 หลังแบบ ป 1 ช ขนาด 4 ห้องเรียน เสาตอม่อ คสล. สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2516 นับเป็นอาคารเรียนหลังที่ 3

ในปี พ.ศ.2520 มีครู 13 คน ภารโรง 1 คน นักเรียน 527 คน และโรงเรียนได้รับงบประมาณเพิ่มเติมมาเรื่อยๆ ได้สิ่งก่อสร้างรวมเป็นดังนี้ อาคารเรียน 3 หลัง บ้านพักครู 2 หลัง ส้วม 1 หลัง โรงฝึกงาน (ศก 23) 1 หลัง และโรงเรียนหารายได้สร้างสนามบาสเกตบอล โต๊ะปิงปอง สนามวอลเลย์บอล (ชั่วคราว) พร้อมอุปกรณ์ โดยได้รับความร่วมมือจากชุมชนด้วยดี

ในปี พ.ศ. 2538 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ แบบ สปช. 206/26 จำนวน 1 หลัง งบประมาณ 1,900,000 บาท และสนามบาสเกตบอล งบประมาณ 128,000 บาท

ในปี พ.ศ.2542 ได้รับงบประมาณก่อสร้างส้วมนอกอาคาร แบบ ปช.601/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 4 ที่นั่ง งบประมาณ 111,000 บาท

– ซ่อมแซมอาคารเรียนแบบ ป. 1 ช. จำนวน 2 หลัง งบประมาณ 99,000 บาท

– ก่อสร้างขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าในโรงเรียน งบประมาณ 812,000 บาท

ในปี พ.ศ.2543 ได้รับงบประมาณก่อสร้างสนามฟุตบอลแบบ ฟ.1 งบประมาณ 100,000 บาท และซ่อมแซมอาคารเรียน แบบ ป.1 ช. ทำคันดินกั้นน้ำและเทพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กงบประมาณ 76,600 บาท

ในปี พ.ศ.2544 ได้รับงบประมาณซ่อมแซมอาคารเรียนแบบ สปช.105/26 จำนวน 4 ห้องเรียน งบประมาณ 66,960 บาท

ในปี พ.ศ.2545 ได้รับงบประมาณก่อสร้างส้วมนอกอาคาร แบบ สปช.601/26 จำนวน 1 หลัง ขนาด 4 ที่นั่ง งบประมาณ 90,900 บาท และซ่อมแซมอาคารเรียนแบบ ป. 1 ช. จำนวน 4 ห้องเรียน งบประมาณ 57,000 บาท

ในปี พ.ศ.2546 นายศิริพงษ์ ไพศาลสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตาอูด ได้บริจาคทรัพย์ส่วนตัวสร้างฐานประดิษฐานพระพุทธรูป คิดเป็นเงิน 50,000 บาทห้องสมุด ได้รับจากการบริจาคโดยคุณชาญชัย คุณบุศรา ศิริพลวุฒิกุล พร้อมครอบครัว จำนวน 1 หลัง (อาคารยุวศิริ ศิริพลวุฒิกุล)

ในปี พ.ศ.2550 โรงเรียนและชุมชนได้ร่วมกันจัดทำผ้าป่าสามัคคีเพื่อจัดซื้อที่ดินขยายเขตอีกจำนวน 4 ไร่ ราคา 450,000 บาท เพื่อขยายสนามกีฬาและเตรียมเปิดขยายชั้นเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในปี พ.ศ.2551 ได้รับจัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน แบบ สปช. 105/29 จำนวน 1 หลัง ขนาด 4 ห้องเรียนใต้ถุนโล่ง งบประมาณ 2,188,000 บาท โดยใช้วิธีการประมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยในปีการศึกษา 2551 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านตาอูดนำโดยนายวิรัตน์ แสนสะอาดประธานคณะกรรมการฯ พระอธิการคำภา กิตติภทโท เจ้าอาวาสวัดตาอูด ร่วมกับประชาชนใน ตำบลตาอูดได้มีความเห็นตรงกันให้โรงเรียนบ้านตาอูดดำเนินการขอขยายชั้นเรียนในระดับชั้น ม.4 ในปีการศึกษา 2552 จึงมอบหมายให้นายศิริพงษ์ ไพศาลสุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและนายวิรัตน์นิกรณ์ อ่อนคำ รองผู้อำนวยการโรงเรียนในขณะนั้นได้ศึกษาระเบียบการขอขยายชั้นเรียนและจัดเตรียมเอกสารพร้อมส่งขอขยายชั้นเรียน

ในปี พ.ศ.2552 โรงเรียนบ้านตาอูดได้รับอนุมัติจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 3 ได้อนุมัติให้เปิดขยายชั้นเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นปีแรก โดยรับนักเรียนจำนวน 40 คนเป็นรุ่นแรกและในวันที่ 12 สิงหาคม 2552 ได้รับมอบ ศาลาเกียรติยศจากผู้มีจิตสาธารณะเพื่ออุทิศแก่ผู้ล่วงลับไปแล้วและประชาชนที่ร่วม บริจาคจากงานอวมงคล และร้านสมบัติเจริญวัสดุที่ร่วมบริจาคกระเบื้องเป็นจำนวนเงิน ประมาณ 120,000 บาท

ปี พ.ศ.2553 ได้รับอนุมัติงบประมาณก่อสร้างอาคารวิทยบูรณาการ ศูนย์การ เรียน ไอ ซี ที แบบ สปช.105/29 (ปรับปรุง 2 ชั้น บันไดสองข้าง ใต้ถุนโล่ง)จำนวน 2,537,600 บาท และงบประมาณน้ำท่วมจำนวน 100,000 บาท ช่อมแซมรั้วโรงเรียนที่ เสียหายจากน้ำท่วมและมีการประกวดราคา ดำเนินการตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้องใน เดือนสิงหาคม 2553 โรงเรียนได้รับตัดโอนตำแหน่งพนักงานราชการจากโรงเรียนบ้าน สำโรงพลันจำนวน 1 ตำแหน่ง โดยในปีนี้ นายศิริพงษ์ ไพศาลสุวรรณ ได้เกษียณอายุ ราชการในวันที่ 30 กันยายน 2553 โดยมีนายรัตนนิกรณ์ อ่อนคำ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนในขณะนั้นรักษาราชการแทน และมีการประชุมความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้านตาอูด คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนบ้านตาอูด ผู้นำชุมชนและแม่ค้าเรื่องการ ค่าขายให้เป็นเวลาโดยตอนเช้าจะใช้เวลาในช่วง 06.00 – 08.10 น. ช่วงเที่ยงเวลา 11.45 – 12.45 น. และช่วงเย็น เวลา 15.30 – 17.00 น. และในวันที่ 17 ธันวาคม 2553 นาย สอนอง ทาหอม ได้เดินทางมารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านตาอูด

ปี พ.ศ.255๖ นายประสิทธิ์ เลิศศรี ได้เดินทางมารับตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านตาอูด ได้ซ่อมแซมอาคารเรียนแบบ ป. 1 ซ. จำนวน 2 หลัง และในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นายประสิทธิ์ เลิศศรี ท่านก็เกษียณอายุราชการ

ปี พ.ศ.๒๕๕๘ นายภฤติเดช บุญรักษา ได้มารับตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านตาอูดคนใหม่ ได้รับจัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน จำนวน 1 หลัง ๓ ชั้น ใต้ ถุนโล่ง เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านตาอูด มีพื้นที่ทั้งสิ้น 16 ไร่ มีอาคารเรียน 6 หลัง จำนวน 32 ห้องเรียน อาคารอเนกประสงค์ 3 หลัง ส้วม 4 หลัง เรือนเพาะชำ 1 หลัง สนามเด็กเล่น 1 แห่ง สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามบาสเกตบอล อย่างละ 1 แห่ง ห้องสมุด ได้รับจากการบริจาคโดยคุณชาญชัย – คุณบุศรา ศิริพลวุฒิกุล พร้อมครอบครัวจำนวน 1 หลัง (อาคารยุวศิริ ศิริพลวุฒิกุล) เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 620 คน มีนายภฤติเดช บุญศรีรักษา เป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน มีข้าราชการครู จำนวน 33 คน พนักงานราชการ จำนวน 1 คน นักการภารโรง จำนวน ๕ คน ธุรการโรงเรียน จำนวน 1 คน เขตพื้นที่บริการจำนวน 9

หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1 บ้านตาอูดวัด หมู่ที่ 2 บ้านตาอูดใหม่ หมู่ที่ 3 บ้าน
จำนรรจ์ หมู่ที่ 4 บ้านเตื่อทำนบ หมู่ที่ 5 บ้านตาอูดใต้ หมู่ที่ 6 บ้านคลองกลาง หมู่ที่ 7
บ้านโก หมู่ที่ 8 บ้านห้วยนอน และหมู่ที่ 9 บ้านเดื่อนอก

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านตาอูดตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 ตำบลตาอูด อำเภอชูขันธุ์ จังหวัดศรี
สะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 3
กระทรวงศึกษาธิการ โทร 045922236 โทรสาร 045922236

E-mail : Ta_udSchool@hotmail.com <http://WWW.Ta-ud.ac.th/>

“...ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาทุกๆ คนจึงต้องถือว่า ตัวของท่านมีความรับผิดชอบต่อชาติ
บ้านเมืองอยู่อย่างเต็มที่ ในอันที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์โตเต็ม
กำลังจะประมาทหรือละเลยมิได้ เพราะถ้าปฏิบัติให้ผิดพลาดบกพร่องไปด้วยประการใดๆ
ผลร้ายอาจเกิดขึ้นแก่ส่วนรวมและประเทศชาติได้มากมาย...”

ความตอนหนึ่ง ในพระบรมราโชวาท ของนายหลวงรัชกาลที่ ๙

พระราชทานแก่ครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล

วันจันทร์ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ทำเนียบผู้บริหารโรงเรียนบ้านตาอูด

ที่	ชื่อ-สกุล	วุฒิ	ตำแหน่ง	ระยะเวลา
๑	พระภิกษุจันทร์ พิมศร	นธ.ตรี	ครูใหญ่	พ.ศ.๒๔๖๓ - ๒๔๖๔
๒	นายโง่ น อรจันทร์	ป.๔	ครูใหญ่	พ.ศ.2464 - 2469
๓	นายทองคำ ไชยพรรค	ป.๔	ครูใหญ่	พ.ศ.2469 - 2472
๔	นายนุช นิรันตร์	ป.๔	ครูใหญ่	พ.ศ.2472 - 2476
๕	นายพรหม สมกอง	ป.๔	ครูใหญ่	พ.ศ.2476 - 2482
๖	นายเดิร (วิจิตร) วรวงศ์	ม.๘	ครูใหญ่	พ.ศ.2482 - 2485
๗	นายบรรลือ ไชยพรรค	ป.๔	ครูใหญ่	พ.ศ.2485 - 2489
๘	นายจำรูญ ทองดา	ป.๔	ครูใหญ่	พ.ศ.2489 - 2491
๙	นายเสน แสนสะอาด	ป.๔ นธ.โท	ครูใหญ่	พ.ศ.2491 - 2505
๑๐	นายจอมปรานค์ ทองศักดิ์	พ.ม.	ครูใหญ่	พ.ศ.2505 - 2525

	นายศิริพงษ์ ไพศาลสุวรรณ	พ.ม. คบ. ศษ.ม	อาจารย์ใหญ่	พ.ศ.๒๕๒๕ - ๒๕๓๘
๑๑	นายศิริพงษ์ ไพศาลสุวรรณ	พ.ม. คบ. ศษ.ม	ผอ.	พ.ศ.๒๕๓๘ - ๒๕๕๓
	นายรัตน์นิกรณ์ อ่อนคำ	คบ. กศ.ม.	รอง ผอ.	พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๓
๑๒	นายสนอง ทาหอม	กศ.บ กศ.ม.	ผอ.	พ.ศ.๒๕๕๓ - ๒๕๕๖
	นายเด่นพงษ์ ไพศาลสุวรรณ	คบ. กศ.ม.	รอง ผอ.	พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๖๒
๑๓	นายประสิทธิ์ เลิศศรี	คบ. กศ.ม. Ph.D	ผอ.	พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘
๑๔	นายกฤติเดช บุญศรีธา	คบ. กศ.ม.	ผอ.	พ.ศ.๒๕๕๘ - ปัจจุบัน